

9. cvičení

1.

Biot-Savartův zákon:

$$\vec{B} = \frac{\mu_0}{4\pi} \int_V \frac{\vec{j}(\vec{r}) \times \vec{r}}{r^3} = \frac{\mu_0}{4\pi} I \int_l \frac{d\vec{l} \times \vec{r}}{r^3}$$

V našem případě je $r = \sqrt{R^2 + z^2}$, délka $l = 2\pi R$ a úhel sevřený vektory $d\vec{l}$ a $\vec{r}$ je roven $\frac{\pi}{2}$, neboť vektor $\vec{r}$ leží v rovině určené normálovým vektorem $d\vec{l}$.

Vzhledem k symetrii víme, že se výsledná indukce bude v ose z , ostatní složky se vykonpenzují, tudíž do velikosti budeme počítat jen z -tové složky. Je tedy nutné každý jednotlivý příspěvek B vynásobit sinem úhlu mezi osou z a polohovým vektorem. Tento sinus je nezávislý na poloze jednotlivého elementu, proto jím pak stačí vynásobit celkovou indukci. Přitom je roven $\frac{R}{\sqrt{R^2+z^2}}$

$$B = \frac{\mu_0}{4\pi} I \frac{2\pi R}{R^2 + z^2} \frac{R^2}{\sqrt{R^2 + z^2}} = \frac{1}{2} \mu_0 I \frac{R^2}{(R^2 + z^2)^{\frac{3}{2}}}$$

2.

$$\vec{m} = I \cdot \vec{S}$$

Umístíme si střed koule do středu soustavy souřadnic. Měl-li by mít střed nenulovou vzdálenost od osy z , jistě by to bylo v zadání uvedeno.

K výslednému magnetickému dipólovému momentu se dostaneme integrací.

Za element zvolíme soustředné válcové plochy o poloměru x , s osou symetrie v ose z , s elementární tloušťkou a příslušnou výškou $2\sqrt{R^2 - x^2}$.

Pro tyto elementy pak platí, že příslušné magnetické dipólové momenty odpovídají stejné ploše, a jejich elementární proud je způsoben rotací této válcové plochy kolem osy.

$$dI = qf = q \frac{\omega}{2\pi} = 2x\sqrt{R^2 - x^2} dx \rho \omega$$

$$S = \pi x^2$$

$$m = \int_0^R (2x\sqrt{R^2 - x^2} dx \rho \omega) \cdot (\pi x^2) = 2\rho\omega \int_0^R x^3 \sqrt{R^2 - x^2} dx = \frac{4}{15} \pi \rho \omega R^5$$